

Верховний
Суд

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Олександр СТАРОДУБ
Суддя Верховного Суду

Конституція України

стаття 17

Держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей

Закон України

«Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

стаття 16

Одноразова грошова допомога у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, - гарантована державою виплата, що здійснюється особам, які згідно з цим Законом мають право на її отримання

підстави та умови надання одноразової грошової допомоги поділяються

- за суб'єктами

(військовослужбовці, військовозобов'язані, резервісти та члени їх сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста)

- за важкістю наслідків для життя та здоров'я

(загибель (смерть) військовослужбовця, інвалідність або часткова втрата працездатності без встановлення інвалідності)

справи про виплату одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, розглянуті в складі судової палати

- щодо строків, протягом яких у військовослужбовців строкової військової служби виникає право на отримання допомоги (постанова від 26.06.2018 справа № 750/5074/17)
- щодо обов'язку підтвердження причин та обставин поранення (контузії, травми або каліцтва) (постанова від 10.04.2019 справа № 822/220/18)
- щодо виплати допомоги в разі встановлення вищої групи інвалідності або ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності (постанова від 15.07.2020 справа № 240/10153/19)

обґрунтування необхідності відступу від висновків щодо застосування норм матеріального права

(ухвала від 13.08.2020 справа №1.380.2019.006957) розгляд справи не завершено

- у постановах від 28.05.2020р. у справі №240/10373/19, від 29.04.2020р. у справі №120/3358/19-а, від 30.09.2019р. у справі №825/1380/18 Верховний Суд дійшов висновку, що встановлення інвалідності після встановлення ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності є самостійною підставою для виплати одноразової грошової допомоги, встановлення інвалідності відбулось вперше, а тому положення частини 4 статті 16³ Закону №2011 (щодо виплати допомоги з врахуванням раніше виплаченої суми та обмеження такої виплати дворічним строком) до спірних правовідносин не застосовуються.
- водночас, у постановах від 04.03.2020р. у справі №240/5688/18, від 17.06.2020р. у справі №0640/3968/18, від 20.02.2020р. у справі №806/714/18 Верховний Суд застосував до спірних правовідносин положення частини 4 статті 16³ Закону №2011 та дійшов протилежного висновку, встановивши, що фактично позивач має право на виплату допомоги з врахуванням раніше виплаченої суми та обмеження такої виплати дворічним строком.

істотні фактичні обставини, які мають значення для правильного вирішення справ щодо виплати одноразової грошової допомоги:

- підстави для виплати одноразової грошової допомоги (загибель військовослужбовця, інвалідність або часткова втрата працездатності без встановлення інвалідності);
- категорія військовослужбовців за видом військової служби (строкова, надстрокова, служба за контрактом, військовозобов'язаний, військовий резерв);
- час встановлення інвалідності (або встановлення ступеня втрати працездатності);
- час повторного огляду;
- час звернення за виплатою одноразової грошової допомоги (реалізація права на допомогу).

Верховний
Суд

Дякую за увагу!